

Dire Dawa. Název města, který pravděpodobně málokdo z nás někdy slyšel, pokud se vyložené nejedná o znalce etiopské geografie. Jedná se o druhé největší město Etiopie, kam se v červenci roku 1937 vydala mladá žena z Itálie, aby zde působila jako misionářka. Toto město bylo tehdy doslova tavicím kotlem různých národů, kultur a náboženství. Vždyť teprve nedávno toto město a celou Etiopii dobyly italské jednotky, které v celé zemi rozpoutaly nenávistnou dobovačnou válku, při níž používaly chemické (hořčičné) zbraně a další kruté metody vedení války. Angela Elisa Meneguzzi (1901–1941), která v roce 1926 po vstupu do Kongregace sester svatého Františka Saleského přijala řádové jméno Lidvína (italsky Liduina), se ocitla v prostředí, které se diametrálně lišilo od toho, které znala ze své rodné země.

Malá Angela vyrostla v hluboce věřící rodině v Abano Terme nedaleko Padovy, kdy vyprávět svým sourozencům či přátelům o Bohu ji dělalo šťastnou. S touhou zasvětit celý život Bohu vstoupila do kongregace padovských salesiánek, kde ji její spolusestry často slyšely říkat: „Chci se stát svatou bez ohledu na to, co to stojí.“ Pracovala zde jako

pradlena, kostelnice a také ošetřovatelka. Posledně jmenovaná činnost se jí nakonec stala osudnou ve více ohledech.

Ve svých šestatřiceti letech se Lidvíně splnil sen. Stala se misionářkou. Nutno podotknout, že startovní pozice pro ni nebyla vůbec jednoduchá. Italové byli pro místní obyvatelstvo nepřátelé, zároveň byli nepřáteli také pro Angličany, kteří později (v roce 1941) společně s Itálií svrženým císařem Hailem Selassiem na italskou koloniální armádu zaútočili a Itály vytlačili. Zároveň ve městě Dire Dawa žili převážně muslimové, což pro katolickou misionářku nepředstavovalo příliš přátelské prostředí. Co však sestra Lidvína v Etiopii dokázala?

Nejraději s lidmi mluvila o dobrotě Boha, o krásném ráji, který je připraven pro všechny jeho děti. Místní muslimové byli ohromeni. Připomínán je výrok jednoho muslima: „Nemohu se stát katolíkem, protože bych byl zabit, ale až umřu, řeknu, že miluji Boha sestry Lidvíny, a nahlas zakřičím: ‘Sestro Lidvíno, pojď si pro mě! Uslyšíš to, otevřeš mi dveře a já vstoupím do tvého ráje!’“

Jak již bylo napsáno, pracovala jako ošetřovatelka, a to pro všechny lidi bez rozdílu. Byla nazývána „andělem dobročinnosti“, protože se neúnavně a s nebyvalou citlivostí starala o zraněné vojáky. Jeden lékař, dojat její štedrostí a láskou, se jí jednou zeptal, jestli si je jistá, že

je člověk, a ne anděl. Místní jí říkali „sestra Gudda“ (velká), byla totiž všemi vyhledávána, všichni chtěli, aby o ně pečovala zrovna sestra Lidvína. Když dopadaly bomby na město, vyzvedávala raněné ze sutin, i když stále hrozilo nebezpečí. Křtila umírající vojáky i děti, kvečeru navštěvovala hroby mrtvých vojáků a modlila se u nich, tím vlastně nahrazovala matky a manželky, které asi ani nevěděly, že jejich syn či manžel je mrtvý.

Toto obrovské nasazení si však vybralo svou daň: stresy, malárii, tyfus a především rakovinu a následnou střevní paralýzu, které sestra Lidvína ve svých čtyřiceti letech podlehl. Lékař, který byl přítomen při její smrti, řekl: „Ještě nikdy jsem neviděl nikoho umírat s takovou radostí a uspokojením.“ Vojáci, o které se tak obětavě starala, se postarali o to, aby byla pohřbena na místě vyhrazeném pro vojenské hrdiny. Po dvaceti letech byly její ostatky převezeny do padovského domovského kláštera sester salesiánek. Blahořečena byla tato obdivuhodná žena 20. října 2002 papežem Janem Pavlem II.

Foto: aubil309, poco_bw - Adobe stock; Public domain

Zdroje: <https://www.imagemundi.biz/liduina-angela-meneguzzi/>, <http://catholica.cz/?id=5873>

Jistě znáte fantasy román Pán prstenů od Tolkiena, který byl i zfilmovaný. Hovoří se zde o světovém konfliktu dobra se zlem. Úkolem dobra je zde zničit prsten, který ve spojení s temným pánem Sauronem představuje děsivou ničivou sílu ohrožující zemi. Vystupuje zde také dobrý čaroděj Gandalf. Pomáhá na strastiplné cestě Společenstvu prstenu a v něm zvláště Frodovi Pytlíkovi, který se ujme náročného úkolu zanést prsten k Hoře osudu. Gandalf je postavou nadmíru lidskou, chápající, ale zároveň tajemnou, která se objeví znenadání, když je to nejvíc potřeba. Někde stranou, bez vědomí ostatních často svádí urputné boje se zlem, a tím také připravuje cestu pro Společenstvo, které postupně směřuje k poražení zla.

Na konci liturgického roku a na jeho začátku v adventní době zaznívají texty Písma svatého, které hovoří o událostech na konci časů a které také představují závěrečnou, vrcholící fázi boje Dobra se Zlem, který trvá od počátku lidské existence. Lidé tento konflikt prožívají ve větší či menší míře stále, ale jak nám biblické texty popisují, během tohoto období konce dějin budou lidé zakoušet útoky Zla intenzivněji. Jako by ani to nestačilo, přidají se k tomu strašlivé úkazy na obloze a k tomu dopadnou na lidstvo různé přírodní katastrofy. Všechno to ale náleží do tzv. apokalyptického literárního žánru (už jsem se o něm zmínil v jednom z předchozích článků). Projevuje se zde lidská zkušenost toho, že ve stávajícím světě používají silní, mocní, zpupní lidé násilí ke

svému prospěchu na úkor jiných. A dobrý člověk, který se snaží držet Božích zásad, se zde nedočká úplného spravedlivého uspořádání věcí. To bude totiž odloženo na konec tohoto současného stavu. Tehdy začne řádit Zlo ve vsi své zuřivosti. Zde mohli apokalyptičtí autoři uplatnit zkušenost nějaké hrůzy, kterou sami prožili. Není bez zajímavosti, že i Tolkien psal svůj apokalyptický (ano, můžeme ho snad i takto nazvat) román po zkušenostech druhé světové války.

V apokalyptické literatuře ovšem silně zaznívá naděje, že uprostřed všech těch hrůzných událostí člověk nezůstane vydán napospas zhoubným vlivům. Že Bůh, který přesahuje svou mocí veškeré zlo, nezůstane netečný k nepříznivým osudům lidí. Zasáhne velkolepým způsobem k záchraně těch, kteří jsou jemu a celkově dobru věrni. Text evangelia první neděle adventní (cyklu C) téměř opakuje evangelium, které zaznělo 2 týdny předtím: „Tehdy (lidé) uvidí Syna člověka přicházet v oblaku s velikou mocí a slávou. Až to začne, vzpřimte se a zdvih-

něte hlavu, protože se blíží vaše vykoupení“ (Lk 21, 27–28). Přiblížme si nyní postavu Syna člověka, která se tu objevuje. Víme, že takto sebe označuje Ježíš. Proč vlastně? Ve Starém zákoně je takto většinou označen prostě člověk, člen lidské rodiny. Ale v apokalyptické literatuře získává zvláštní význam, zejména u proroka Daniela:

„S nebeskými oblaky přicházel (někdo) jako syn člověka, došel až k starci velikého věku, přivedli ho k němu. Byla mu dána moc, sláva a království, a sloužily mu všechny národy, kmeny i jazyky: jeho moc je věčná, a ta nepřestane, jeho království nebude zničeno“ (Dan 7, 13–14). Je zde popsána tajemná postava, která má přispět k vítězství nad satanskými silami v kontextu vrcholícího zápasu. Ježíš vlastně používá oba významy označení: jako člověk, který na sebe vzal plně lidství, i s maximálním pokořením, aby nás takto zachránil, ale i v tom apokalyptickém významu jako ten, který jednou přijde v božské slávě, aby definitivně zvítězil nad Zlem. Tak to bude na konci časů, když přijde podruhé jako nejvyšší soudce, který definitivně odsoudí Zlo. A to má dodávat naději všem, kteří jsou s Ježíšem nějak spojeni.

Ježíš se v určitém smyslu podobá Gandalfovi: je to tajemná bytost, která pomáhá v boji se zlem, zároveň je nanejvýš lidsky blízká. Nemyslel Tolkien na Ježíše, když vytvářel svou literární postavu?

Foto: Vadimsadovski, JavierArtPhotography - Adobe stock